

mgr Agnieszka Karpińska

Codzienne uczenie się rodzicielstwa przez osoby z niepełnosprawnością fizyczną.

Badania etnograficzne

W dysertacji podjęłam problematykę codziennego uczenia się rodzicielstwa przez dorosłych niepełnosprawnych fizycznie rodziców, opierając się na rozważaniach teoretycznych, oraz analizie empirycznej zrealizowanej z udziałem 17 niepełnosprawnych fizycznie rodziców (9 kobiet, 8 mężczyzn). Celem pracy była chęć poznania i zrozumienia fenomenów składających się na codzienne uczenie się rodzicielstwa przez 17 niepełnosprawnych fizycznie rodziców. Jak również odpowiedź na pytanie: Jakie jest codzienne uczenie się rodzicielstwa przez 17 niepełnosprawnych fizycznie rodziców?

Dysertacja składa się z czterech rozdziałów.

Rozdział pierwszy prezentuje treści dotyczące codzienności na gruncie nauk pedagogicznych, socjologicznych i antropologii kulturowej. Ponadto, obejmuje zagadnienia dotyczące definiowania pojęcia codzienność oraz struktury codzienności opisywanej przez badaczy powyższych dyscyplin naukowych. Dodatkowo zostały w nim zaprezentowane socjologiczne koncepcje codzienności autorstwa Ervinga Goffmana (1963), Alfreda Schütza (1990), Herolda Garfinkela (2000), które stanowią ramy teoretyczne niniejszej dysertacji. W rozdziale pierwszym zostały również przedstawione raporty z polskich badań z zakresu nauk społecznych dotyczące codzienności osób starszych, codzienności w aspekcie edukacyjnym oraz codzienności osób z niepełnosprawnością i ich rodzin.

Rozdział drugi został poświęcony zagadnieniom rodzicielstwa i rodziny. Zawiera definicje pojęcia rodzina, funkcje oraz typy rodziny opisane w literaturze specjalistycznej. Obejmuje ponadto treści dotyczące problematyki rodziny jako środowiska codziennego uczenia się. W rozdziale drugim zostały także zaprezentowane definicje rodzicielstwa oraz kwestie dotyczące podejmowania ról rodzicielskich przez osoby z niepełnosprawnością. Rozdział drugi kończy analiza wybranych polskich i zagranicznych doniesień empirycznych dotyczących rodzicielstwa osób z niepełnosprawnością.

Rozdział trzeci obejmuje założenia metodologiczne i organizację badań własnych. Obejmuje kwestie dotyczące: programu epistemologicznego badań jakościowych, metody badawczej (etnografii), techniki gromadzenia danych (wywiadu etnograficznego), etyki prowadzenia badań, wiarygodności badań. Dodatkowo rozdział trzeci obejmuje opis: kroków

badawczych, celowej próby badawczej, procesu jej rekrutacji, miejsca badań. W rozdziale trzecim zostały również zawarte założenia analizy danych techniką kodowania i kategoryzacji wg Gibbsa (2011), oraz założenia analizy narracyjnej.

Rozdział czwarty to prezentacja wyników badań etnograficznych dotyczących codziennego uczenia się rodzicielstwa przez 17 rodziców z niepełnosprawnością fizyczną (9 kobiet, 8 mężczyzn). Rozdział przedstawia proces analizy danych werbalnych techniką kodowania i kategoryzacji wg Gibbsa (2011), która stanowi odpowiedź na wyszczególnione pytania badacze. Ponadto zostały w nim zaprezentowane indywidualne doświadczenia codziennego uczenia się rodzicielstwa przez 17 dorosłych niepełnosprawnych fizycznie rodziców za pomocą analizy narracyjnej wg Gibbsa (2011). Rozdział czwarty obejmuje odniesienie wyników badań do literatury specjalistycznej. Zakończony został prezentacją eseju etnograficznego.

Dysertacja zawiera bibliografię oraz aneksy. W aneksie znajduje się formularz zgody dla uczestników badań oraz transkrypcje przeprowadzonych wywiadów.

Słowa kluczowe: rodzicielstwo, codzienność, uczenie się, osoba z niepełnosprawnością fizyczną